

cultuur eindhoven

Tussentijdse Rapportage KPI 2023

Eindhoven, 1 november 2023

242CEI1023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Omvang en Diversiteit	4
2.1	Verdeling van het budget	4
2.2	Het aantal gehonoreerde en afgewezen aanvragen	6
2.3	Verdeling over de verschillende functies en disciplines	8
2.4	Prestaties - Aanbod	10
2.5	Snelgeld-regeling	12
2.6	Samenvatting	13
3	Publieksbereik	14
3.1	Gerealiseerde bezoeken tentoonstellingen – voorstellingen - overige activiteiten	14
3.2	Samenvatting	16
4	Cultuureducatie	17
4.1	Schoolgebonden activiteiten en educatieve activiteiten.	17
4.2	Aantal bereikte scholen in Eindhoven	18
4.3	Bibliotheek Eindhoven	19
4.4	Deelnemers activiteiten – participatie en amateurkunst	20
4.5	Samenvatting	21
5	Ondernemerschap	22
5.1	Ratio's	22
5.2	Bijdragen van Provincie en Rijk	25
5.3	Gerealiseerde sponsorinkomsten	25
5.4	Samenvatting	26
6	Samenvatting	27

1 Inleiding

Kritieke Prestatie Indicatoren

Jaarlijks levert Cultuur Eindhoven gegevens over de prestaties van culturele instellingen aan de gemeente Eindhoven ten behoeve van de beleidsverantwoording en ten behoeve van landelijke of regionale benchmarks. Aanvullend daarop heeft Cultuur Eindhoven een aantal kritieke prestatie indicatoren geformuleerd om beter te kunnen reflecteren op het cultuurbeleid zoals beschreven in de Cultuurbrief 2021-2024 van de gemeente en om ontwikkeling op basis van het beleid zichtbaar te maken. Met de Cultuurbrief in de hand zijn er een aantal perspectieven geformuleerd:

1. Omvang van het Aanbod
2. Diversiteit en Dynamiek
3. Talentontwikkeling
4. Bereik en Waardering
5. Educatie en Participatie
6. Ondernemerschap

Binnen de perspectieven zijn kritieke prestatie indicatoren vastgesteld waarbij een onderscheid gemaakt is tussen beschikte bedragen en gerealiseerde prestaties.

In deze rapportage reflecteert Cultuur Eindhoven op de behaalde prestaties van de subsidieaanvragen uit 2021. Komende beleidsperiode zal op basis van de verantwoordingen van de gesubsidieerde organisaties gegevens met betrekking tot het cultureel aanbod en het publieksbereik een vergelijking worden gemaakt over de periode 2021-2024. Daarnaast zal op basis van de gehonoreerde aanvragen de verdeling van het budget over de jaren worden vergeleken. In **Tabel 1** is het aantal organisaties en subsidieaanvragen dat het betreft samengevat.

Tabel 1 aantal subsidieaanvragen en gesubsidieerde organisaties¹

Jaar	Aantal gesubsidieerde organisaties Basis, BrabantStad, Programma's & Projecten	Totaal aantal beschikte subsidieaanvragen	Aantal afgewezen subsidieaanvragen
2021	64	228	124
2022	57	195	168

Totaal werden in 2022 363 subsidieaanvragen beoordeeld. In de voorgaande periode 2017-2020 waren er dat gemiddeld 230 per jaar. Een ruimer Snelgeld-budget vanwege een extra middelen voor makers ten behoeve van het opstarten van na Covid-19 ligt ten grondslag aan de forse stijging. Binnen die regeling werden in 2022 275 aanvragen beoordeeld, in 2021 waren dat er 253 en in de periode 2017-2020 waren het gemiddeld 106 aanvragen per jaar. De daling van het aantal gesubsidieerde organisaties komt doordat er minder projectaanvragen zijn gehonoreerd in 2022 ten opzichte van 2021. Vijf van de in 2022 gehonoreerde projecten hebben nog geen verantwoording ingediend vanwege de planning van die projecten die tot in 2023 liep. De bijbehorende behaalde prestaties daarvan worden daarom in deze rapportage buiten beschouwing gelaten.

¹ Het totaal aantal beschikte en afgewezen subsidies is inclusief Snelgeld, gilden en gelabelde subsidies.

2 Omvang en Diversiteit

2.1 Verdeling van het budget

Stichting Cultuur Eindhoven verdeelt de subsidie conform de Subsidieverordening Cultuur Eindhoven 2021-2024. De subsidieregeling bestaat uit verschillende deelregelingen die samen één samenhangend geheel vormen, maar los van elkaar worden uitgevoerd.

De verschillende deelregelingen zijn:

- *de Eindhovense Basis* – een vierjarig subsidieprogramma waarin subsidie wordt verleend voor de 9 in de Cultuurbrief geformuleerde culturele basisfuncties in de stad;
- *Professionele kunsten Eindhoven in samenhang met BrabantStad* – een vierjarig subsidieprogramma gezamenlijk ontwikkeld met de Provincie Noord-Brabant en de gemeente Den Bosch, Tilburg en Breda waarin subsidie wordt verleend aan professionele instellingen op het gebied van kunst en cultuur, en de activiteiten waar zij subsidie voor aanvragen, moeten bovenlokale, regionale en/of (inter)nationale betekenis hebben;
- *Programma's* – deze regeling biedt met tweejarige subsidies stabiliteit aan organisaties die een rol vervullen op het gebied van cultuureducatie en/of vrijetijdsaanbod en professionele kunst, met nadruk op talentontwikkeling, onderzoek, productie of presentatie binnen het Eindhovens ecosysteem. Met deze tweejarige regeling worden ook dynamiek en doorstroming mogelijk gemaakt;
- *Projecten* – eenmalige subsidie voor activiteiten gericht op ontwikkeling, productie of presentatie van professionele kunsten. De projecten moeten duidelijk in tijd en middelen zijn afgebakend. In het geval van projecten die primair gericht zijn op cultuureducatie en cultuurparticipatie wordt getoetst of deze aanvullend zijn op andere reeds gesubsidieerde initiatieven;
- *het Snelgeld-regeling* – een regeling voor eenmalige subsidie van maximaal € 3.000 voor individuen en maximaal € 9.000 voor collectieven, vooral bedoeld om Eindhovense makers te stimuleren in de ontwikkeling van hun artistieke kwaliteit, in experiment en onderzoek, opbouw van publiek en opdrachtgevers. De bijdrage vormt bij individuen bij voorkeur een impuls voor hun professionele loopbaan;
- *Gilden* – de negen Eindhovense gilden kunnen een vast bedrag van € 1.750 per jaar aanvragen voor de instandhouding van de Eindhovense gilden.

Daarnaast verstrekt Cultuur Eindhoven in mandaat van de gemeente Eindhoven zogenaamde *Gelabelde subsidies* welke betrekking hebben op activiteiten die niet binnen de subsidieregeling vallen, maar in het beleid van de Gemeente Eindhoven wel van belang zijn.

De subsidies voor het *Van Abbemuseum*, de *Dutch Design Foundation* en *GLOW* lopen rechtstreeks via de gemeente. Gegevens van deze instellingen ontbreken daarom in deze rapportage.

Noodsteun in 2022

In de eerste maanden van 2022 waren en nog beperkende maatregelen vanwege Covid-19 van kracht. Om het voor zelfstandige makers in Eindhoven weer mogelijk te maken om op te starten is er zoals hiervoor aangegeven extra budget uit noodsteunmiddelen aan het Snelgeld toegevoegd. Daarnaast was reeds uit de verantwoording 2021 gebleken dat vanwege landelijke generieke en specifiek voor culturele instellingen beschikbare steunmaatregelen en eigen ingrepen van de organisaties in hun bedrijfsvoering, niet alle in 2020 en 2021 verstrekte noodsteun van de gemeente in 2021 was benut. Om ook in 2022 financiële klappen door Covid-19 te kunnen opvangen is de periode waarin de noodsteun kan worden ingezet door het college verlengd tot en met 31 december 2022. In **hoofdstuk 5 Ondernemerschap**, waarin gegevens worden overlegd op basis van de financiële verantwoordingen van culturele organisatie over 2022, is de verleende

noodsteun wel in de berekening van de ratio's meegenomen. Daardoor wordt inzicht verschaft in de daadwerkelijke financiële positie van de instellingen eind 2022.

Verdeling van het budget

De tabel hieronder laat de verdeling van het totaalbudget over de verschillende regelingen per jaar zien. In de Gelabelde subsidies zijn tevens de Gilden opgenomen.

Tabel 2 verdeling subsidie budget 2021-2022 inclusief indexering(en)

Budget per regeling	2021	2022
Eindhovense Basis	€ 17.792.370	€ 18.041.462
BrabantStad	€ 2.459.475	€ 2.526.937
Programma's	€ 1.024.549	€ 1.029.232
Projecten	€ 473.004	€ 413.155
Snelgeld*	€ 606.394	€ 448.368
Gelabelde subsidies	€ 281.795	€ 275.632

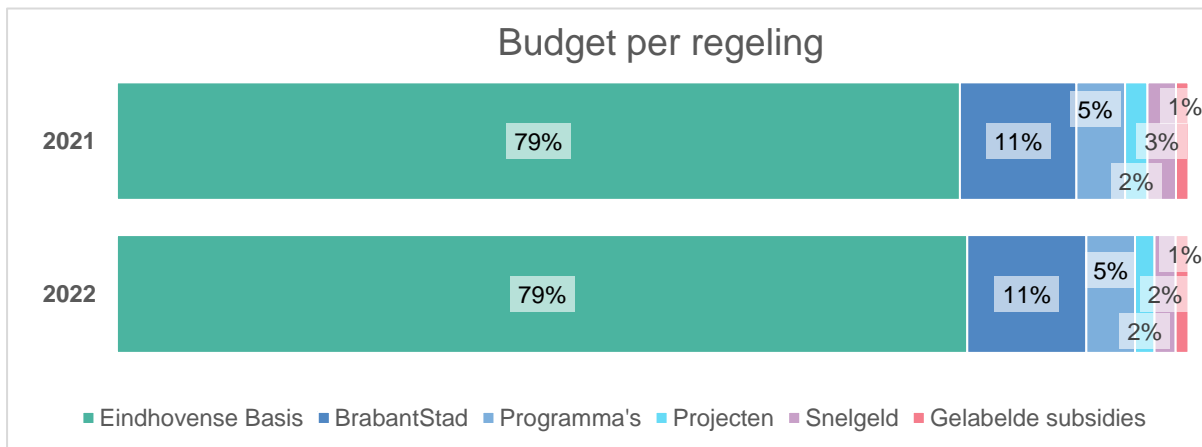
* incl. provinciale matching en Covid-19 noodsteunpakketmiddelen.

Uit Figuur 1 blijkt dat het percentage van het cultuurbudget dat ten goede kwam aan de Eindhovense Basis 79% van het totale budget uitmaakt. Hierbij zijn de budgetten voor het *Van Abbemuseum*, de *Dutch Design Foundation* en de bijdrage van de gemeente aan de *Bibliotheek* uit VVE-middelen niet inbegrepen. Gemiddeld nam de Eindhovense Basis in de periode 2017-2020 zo'n 83% van het totale budget in. De daling wordt veroorzaakt doordat er in de nieuwe subsidieperiode door een wijziging van de subsidieverordening een verschuiving heeft plaatsgevonden van een aantal instellingen vanuit de Eindhovense Basis naar de BrabantStad-regeling. Daarnaast zijn er in 2021 en 2022 incidenteel extra Snelgeld-middelen beschikbaar gekomen wegens Covid-19.

De gelabelde subsidie wordt rechtstreeks door het college verleend voor specifieke culturele instellingen/doelen. De uitvoering daarvan is aan Cultuur Eindhoven uitbesteed.

Tot slot worden voor de volledigheid naast de reguliere subsidies op grond van artikel 4:51 Awb frictiekosten betaald uit het subsidiebudget wanneer voor organisaties met een langjarige subsidierelatie geen redelijke termijn voor vermindering of afbouw van subsidie mogelijk is. Cultuur Eindhoven vergoedt kosten die voortkomen uit het afwikkelen van bestaande verplichtingen. Fluctuatie over de jaren heen is puur operationeel. In 2022 zijn er geen frictiekosten betaald.

Figuur 1 verdeling subsidiebudget 2021

Indexering

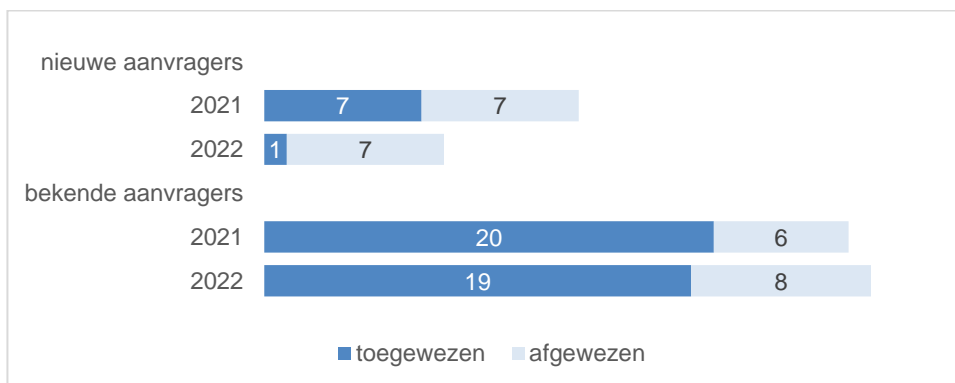
Ieder jaar wordt door de gemeente bepaald welk indexeringspercentage zij hanteert om de inflatie en algemene loonkostenstijgingen te compenseren voor de door haar gesubsidieerde instellingen. Op basis hiervan verleent Cultuur Eindhoven aan instellingen die meerjarige subsidie ontvangen jaarlijks indexering van bestaande subsidie. In 2022 is over de subsidie 2021-2024 een indexering van 1,4 % toegekend.

2.2 Het aantal gehonoreerde en afgewezen aanvragen

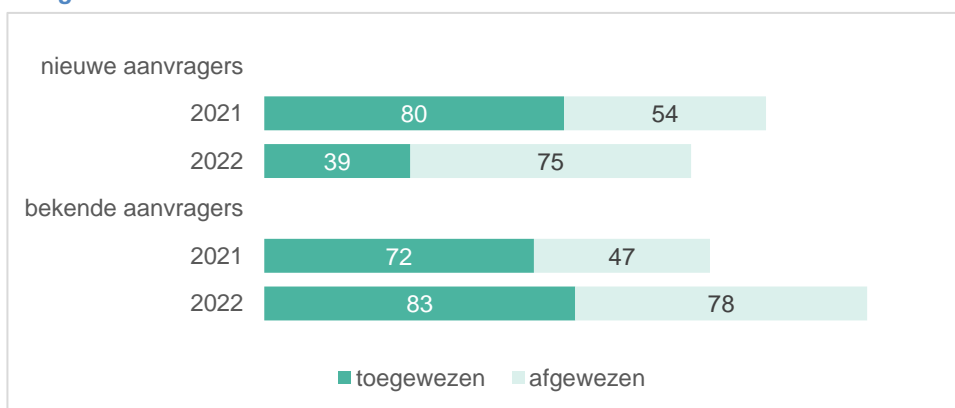
Voor de periode 2021 -2024 werden er acht aanvragen ingediend voor de Eindhovense Basis die allen werden gehonoreerd. Daarnaast waren er 18 aanvragen voor de BrabantStad-regeling waarvan er 17 werden gehonoreerd. Beide betreffen vierjarige regelingen, waardoor deze verdeling voor de rest van de Cultuurbriefperiode tot en met 2024 vaststaat.

Binnen de tweejarige programmaregeling werden 21 aanvragen ingediend voor de periode 2021-2022. 12 daarvan werden gehonoreerd. Daarnaast worden er jaarlijks projectaanvragen en Snelgeld-aanvragen ingediend. In 2022 waren er 35 projectaanvragen waarvan er 20 zijn gehonoreerd. Binnen de Snelgeld-regeling zijn er in 2022 275 aanvragen ingediend waarvan er 122 werden gehonoreerd. Figuur 2 geeft weer hoe de verdeling tussen het totaal van afgewezen (de lichte kleur) en gehonoreerde aanvragen (de donkere kleur) voor de Projectenregeling en Snelgeld-regeling is geweest.

Figuur 2 Toegewezen en afgewezen aanvragen
Projecten

Snelgeld

In 2021 zijn er met name via de Snelgeld-regeling veel nieuwe aanvragers voor subsidiering in aanmerking gekomen. Daarin is het effect van Covid-19 te merken waarbij makers gedurende lange tijd nauwelijks opdrachtwerk konden genereren. Die tijd hebben ze ingezet voor de verdere ontwikkeling van hun beroepspraktijk. Opvallend is dat het percentage succesvolle Snelgeld-aanvragen in 2022 met 44% lager ligt dan in 2021 toen nog ruim 60% werd gehonoreerd. Dat komt doordat de kwaliteit van de aanvragen gemiddeld gezien minder is geweest.

Bezwaren

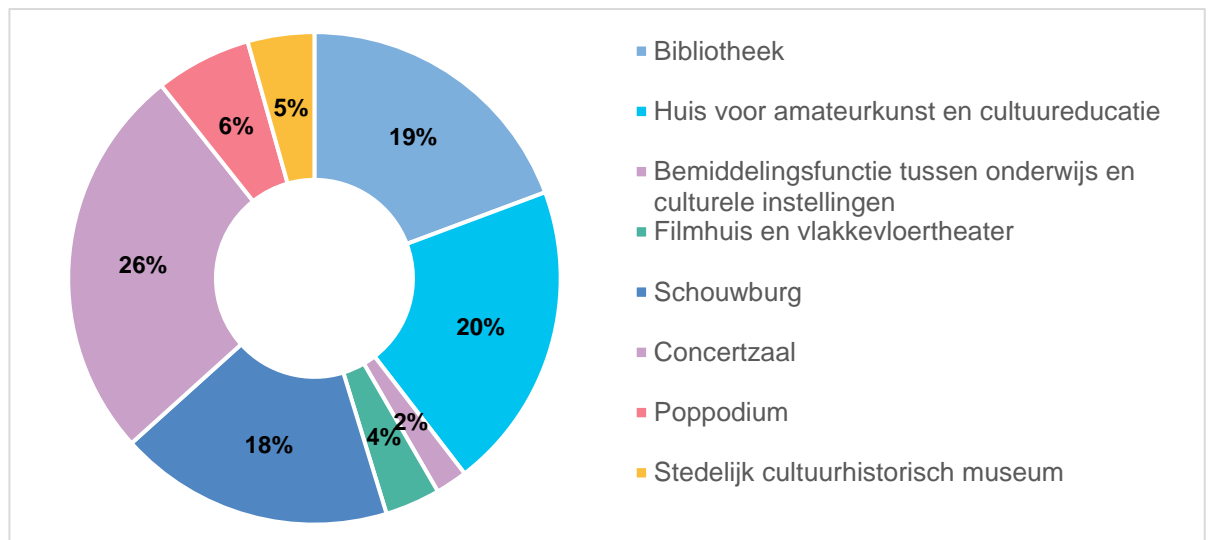
In 2021 werden er binnen de Snelgeld-regeling acht bezwaren ingediend op een totaal van 253 subsidiebesluiten waarvan 101 negatief waren voor de aanvrager. Geen van de ingediende bezwaren werd gegrond verklaard. In 2022 zijn in totaal vijf bezwaren ingediend waarvan een voor Programma's. De Eindhovense Basis en BrabantStad-regeling worden hier niet getoond, omdat op besluiten die daarin zijn genomen voor de periode 2021-2024 geen bezwaar meer mogelijk is.

Tabel 3 Bezwaren stand van zaken

	Programma's	Projecten	Snelgeld-regeling
2021			4 – ongegrond 3 – ingetrokken 1 – niet ontvankelijk
2022	1 - ongegrond		2 - ongegrond 1 – ingetrokken 1 - gegrond

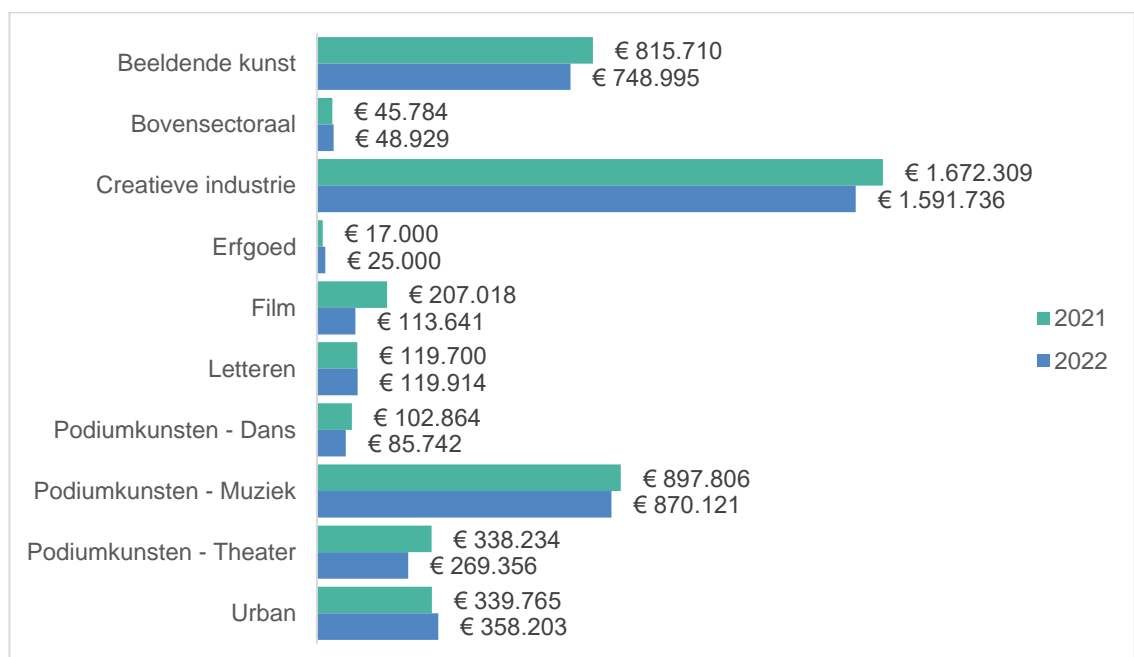
2.3 Verdeling over de verschillende functies en disciplines

Figuur 3 Verdeling budget over de Eindhovense Basis 2022

Figuur 3 geeft een overzicht van de verdeling van het budget over de verschillende functies van Eindhovense Basis zoals beschikt voor de periode 2021-2024. Hierin zijn alleen de Eindhovense Basis-instellingen opgenomen die via Cultuur Eindhoven worden gefinancierd. Doordat voor de periode 2021-2024 de budgetten zijn vastgelegd en de indexering gelijkmatig meebeweegt zullen er gedurende die periode nauwelijks verschillen tussen bedragen en percentages optreden. De drie andere organisaties die ook conform de Cultuurbrief een functie in de Eindhovense Basis invullen, te weten: *Dutch Design Foundation*, *GLOW* en *Van Abbemuseum*, zijn buiten beschouwing gelaten.

Figuur 4 verdeling budget over disciplines (BrabantStad, Programma's, Projecten, Snelgeld) 2021, 2022

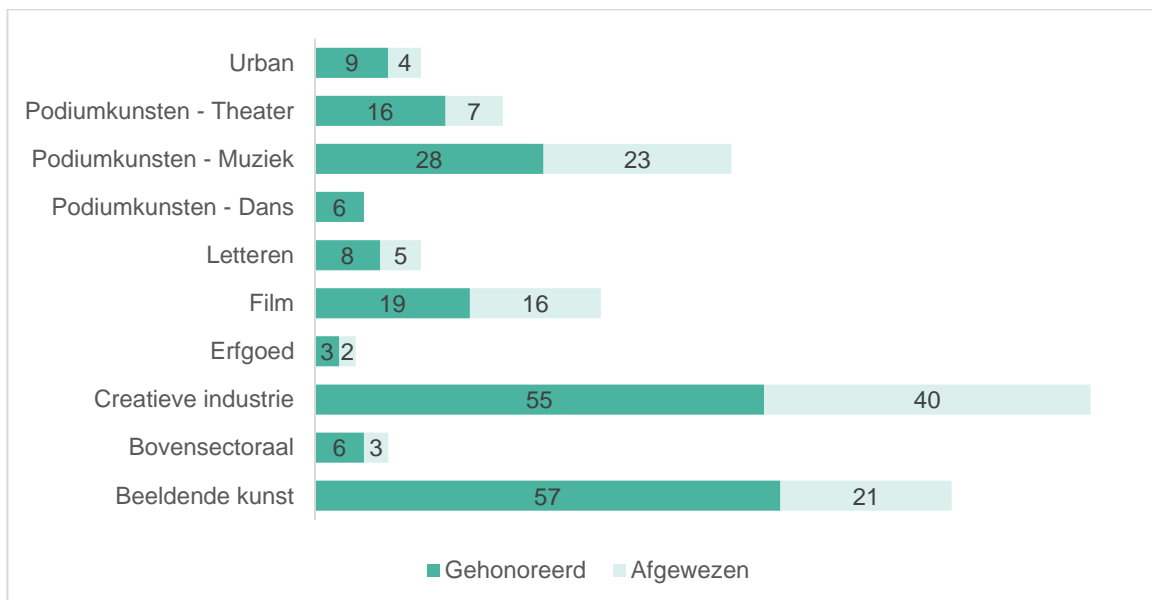
Naast een onderscheid in functies binnen de Eindhovense Basis maakt Cultuur Eindhoven een onderscheid tussen negen verschillende disciplines en een bovensectorale categorie. Onder bovensectoraal wordt verstaan: aanvragen die zich duidelijk op meerdere disciplines focussen. Bij deze aanvragen is de discipline vaak ondergeschikt aan de activiteit. Figuur 4 laat de verdeling van de middelen zien verdeeld over de disciplines.

Op basis van de indeling naar discipline kan Cultuur Eindhoven de diversiteit van het aanbod monitoren. Instellingen die multidisciplinair opereren worden ingedeeld op basis van de focus van de hoofdactiviteiten uit het activiteitenplan. Een kanttekening hierbij is dat steeds meer organisaties discipline overstijgend werken en dat kwantitatief niet de volledige diversiteit van het gesubsidieerde aanbod inzichtelijk gemaakt kan worden.

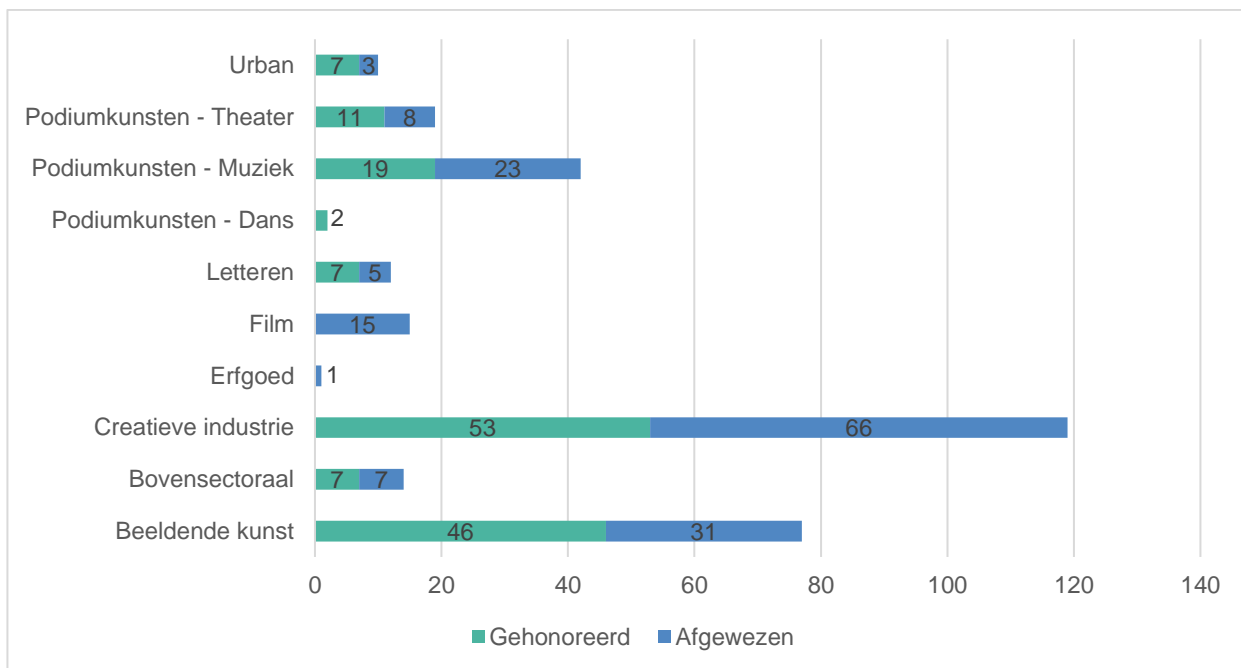
In vergelijking tot de voorgaande periode 2017-2020 is te zien dat het aandeel van het budget dat naar de Creatieve industrie gaat in 2021 en 2022 fors is toegenomen. Voorheen was dat ongeveer gelijk aan het aandeel Podiumkunsten-Muziek. De stijging is enerzijds te verklaren doordat MU en STRP-festival met ingang van 2021 geen deel meer uitmaken van de Eindhovense Basis, maar onder de BrabantStad-regeling vallen. Daarnaast is er in 2021 en 2022 binnen het incidenteel significant ruimere Snelgeld-budget een groot deel toegekend aan designers werkzaam in de creatieve industrie. Dat is tevens te zien hieronder in figuur 5 waar Creatieve industrie samen met de discipline Beeldende kunst verreweg het grootste aantal aanvragen vertegenwoordigt die voornamelijk binnen de Snelgeld-regeling zijn gedaan. Erfgoed is als discipline het minst goed bedeed. Deels omdat een groot deel van de erfgoed-verantwoordelijkheid bij de gemeente Eindhoven ligt en tevens omdat er weinig aanvragen binnen deze discipline bij Cultuur Eindhoven worden ingediend.

Figuur 5 Aantal aanvragen per discipline BrabantStad, Programma's, Projecten en Snelgeld 2021 en 2022

2021

2022

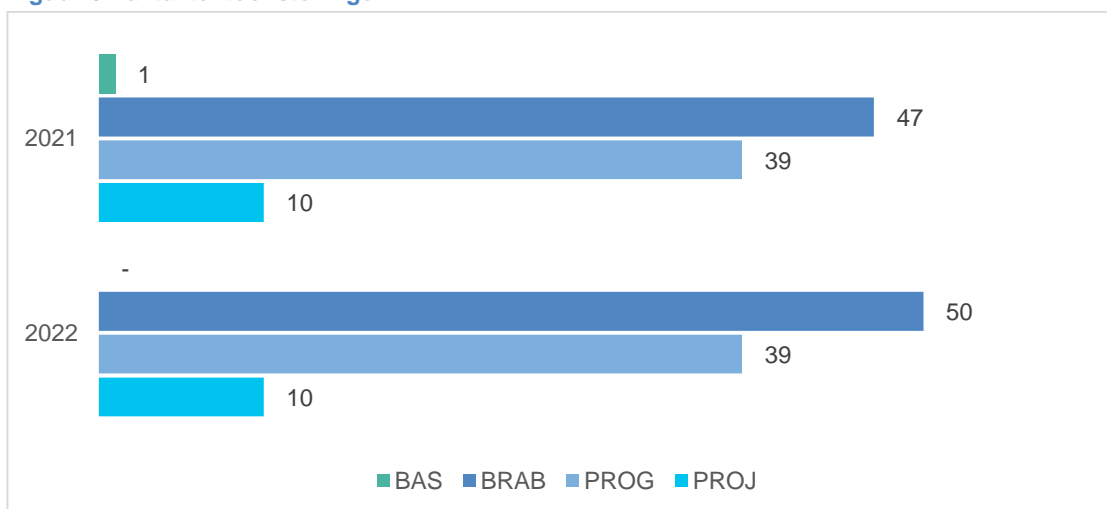

2.4 Prestaties - Aanbod

Cultuur Eindhoven maakt met de gesubsidieerde instellingen afspraken over de te leveren prestaties wat betreft aanbod en publieksbereik. Het aantal activiteiten geeft een indicatie van de omvang van het aanbod. Met betrekking tot het aanbod wordt een onderscheid gemaakt tussen producties, tentoonstellingen, voorstellingen en overige activiteiten. Overige activiteiten zijn bijvoorbeeld lezingen, workshops of rondleidingen, maar ook evenementen. In deze paragraaf tonen we het daadwerkelijk gerealiseerde aanbod op basis van de ontvangen verantwoordingen. Het publieksbereik wordt apart behandeld in hoofdstuk drie.

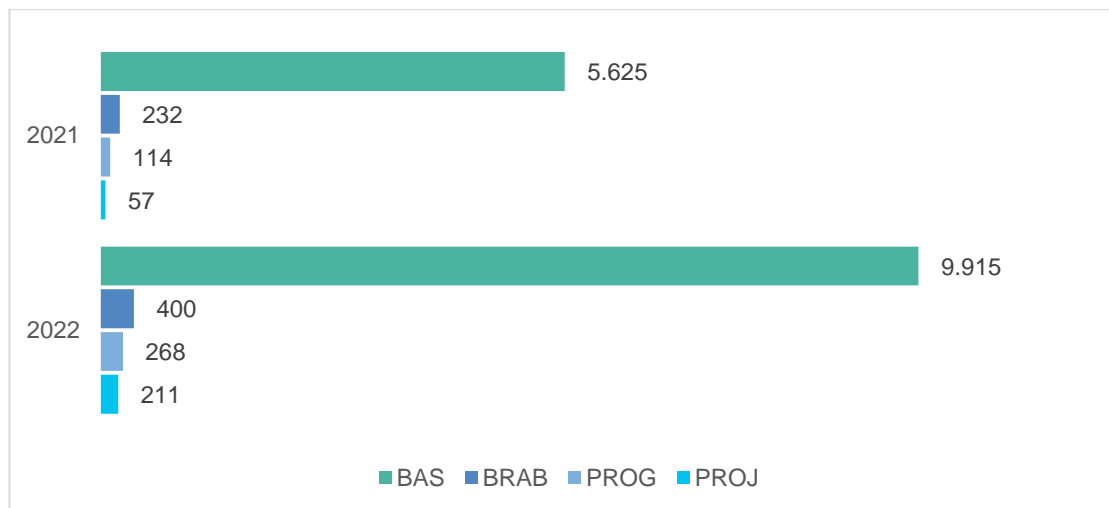
In figuur 6 is te zien dat de tijdelijke tentoonstellingen met name door programma instellingen en organisaties die in de BrabantStad-regeling vallen worden georganiseerd. Voorgaande jaren werden in de Eindhovense Basis meer tentoonstellingen georganiseerd. Omdat *MU* naar de BrabantStad-regeling is gegaan is dat aantal verschoven. Het totaal aantal van 99 blijft in lijn met 2021.

Figuur 6 Aantal tentoonstellingen

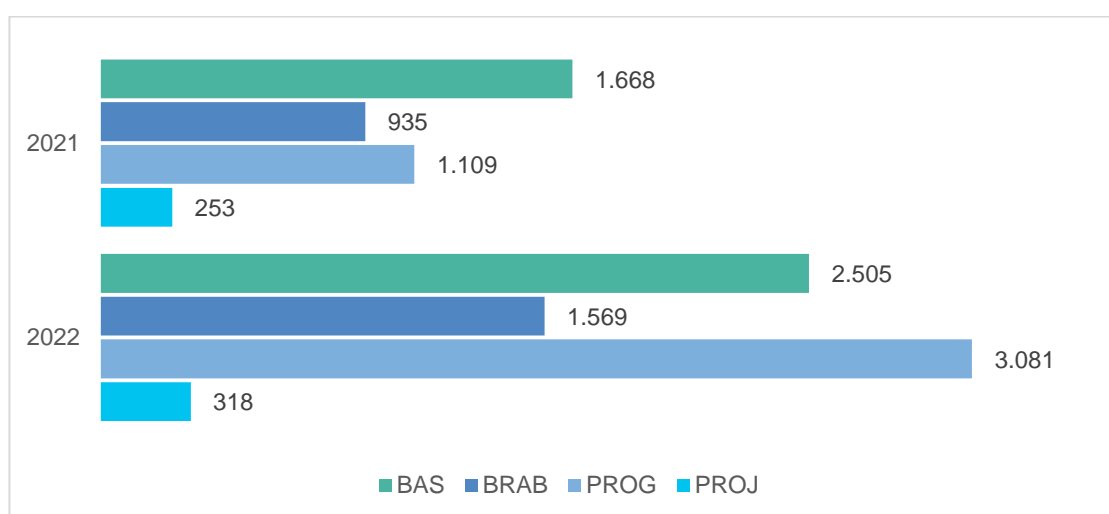
Het aantal voorstellingen is in 2022 flink gestegen ten opzichte van 2021. Waar in 2021 in totaal 6.028 voorstellingen werden gerealiseerd waren er dat in 2022 10.794. Daarmee ligt het nog niet op het niveau van 2017-2019 (met gemiddeld zo'n 12.500 per jaar) maar wel beduidend meer dan tijdens de Covid-19 periode. Zoals te zien is de Eindhovense Basis verantwoordelijk voor het overgrote deel van het aantal voorstellingen. Daarbij moet worden opgemerkt dat filmhuis *Plaza Futura* met 8.972 filmvoorstellingen een sterke stempel op dat beeld drukt.

Figuur 7 Aantal voorstellingen

Dezelfde stijging zien we ook bij het totaal aantal overige activiteiten. Daar waar dat aantal in 2021 nog op 3.965 lag, is dat in 2022 met van 7.473 ook weer bijna op het niveau van voor Covid-19. Zoals gerealiseerd in 2021 is laag als het wordt afgezet tegen voorgaande jaren waar ongeveer het dubbele aantal normaal was. Ook hier is Covid-19 debet aan. De grootste stijging zien we bij Programma – en BrabantStad-instellingen. Zij waren in 2021 moeilijker in staat om programmering op een alternatieve wijze aan te bieden maar hebben deze programmering in 2022 weer kunnen hervatten.

Figuur 8 Aantal overige activiteiten

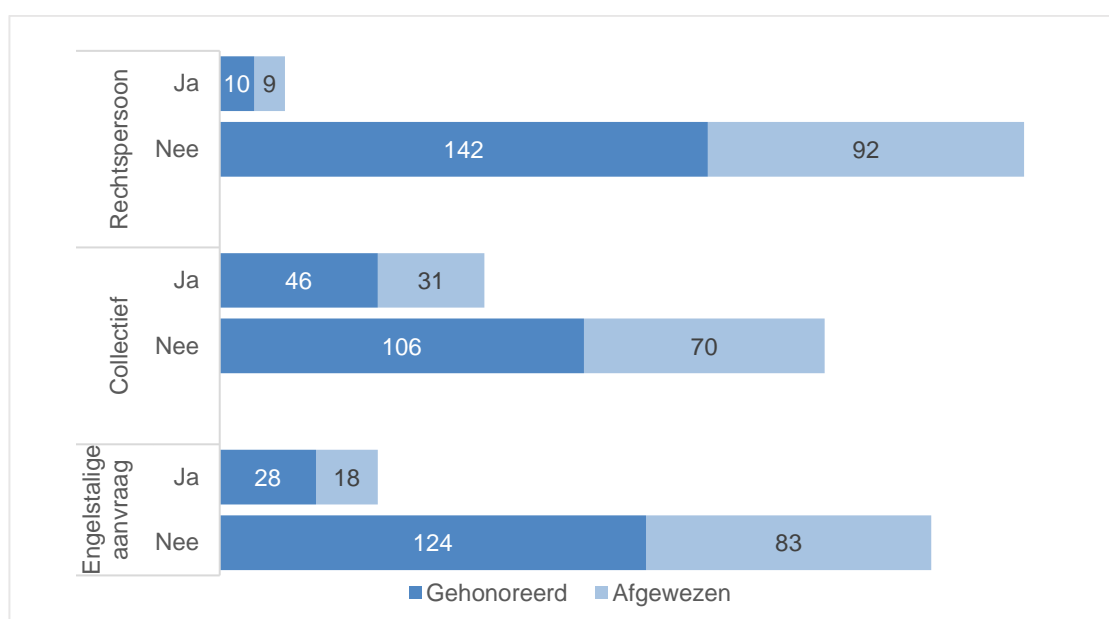

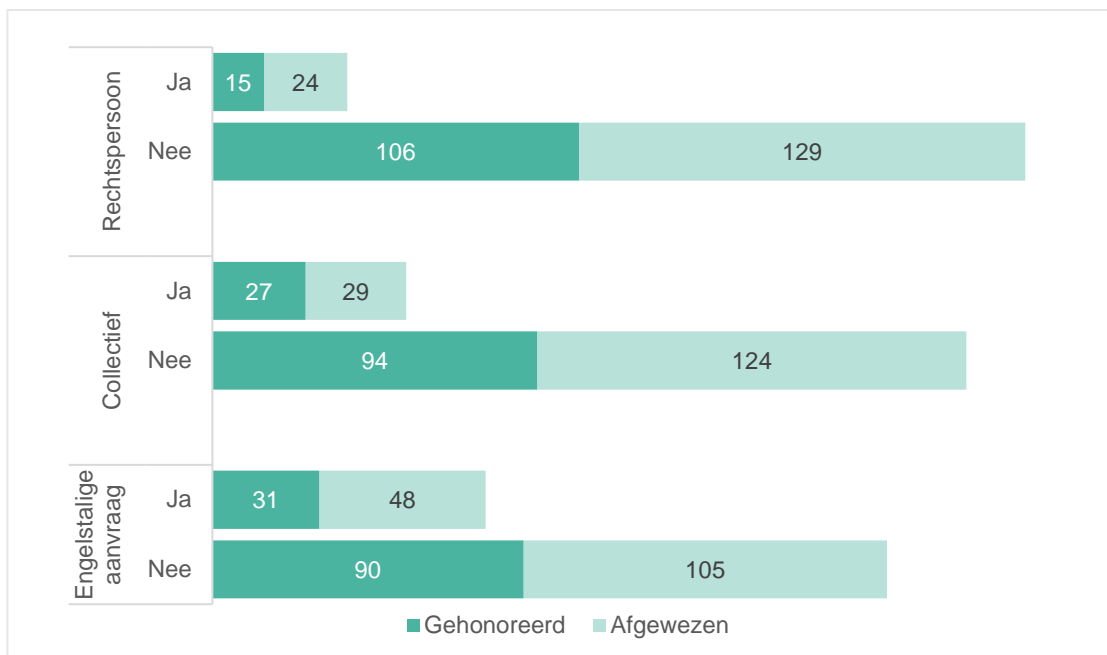
Ten aanzien van de activiteiten is er bij de verantwoording over 2022 conform het collegebesluit coulance toegepast bij de vaststelling van de subsidie.

2.5 Snelgeld-regeling

De Snelgeld-regeling is de enige regeling waarbinnen kan worden aangevraagd wanneer een persoon of organisatie geen rechtspersoon is. Deze regeling faciliteert in sterke mate de individuele makers in Eindhoven. Er kan een beroep worden gedaan op het Snelgeld voor activiteiten op het gebied van presentatie, onderzoek en productie. Aanvragen van natuurlijke personen maken het overgrote merendeel van het totaal aantal aanvragen uit. Met ingang van 2021 is het ook mogelijk voor collectieven van meerdere kunstenaars om een gezamenlijke aanvraag in te dienen. Een kleine 25% van de aanvragen maakten van die mogelijkheid gebruik in 2022, minder dan in 2021. Er werden in 2022 ook relatief minder collectieve aanvragen gehonoreerd.

Figuur 9 Verschillende aanvragers binnen het Snelgeld-regeling 2021 (blauw) en 2022 (groen)

Ook werd het vanaf 2021 mogelijk om binnen het Snelgeld aanvragen in het Engels in te dienen. In 2022 was 29% van de aanvragen in het Engels, er werd dus meer gebruik van gemaakt dan in 2021 (18%).

2.6 Samenvatting

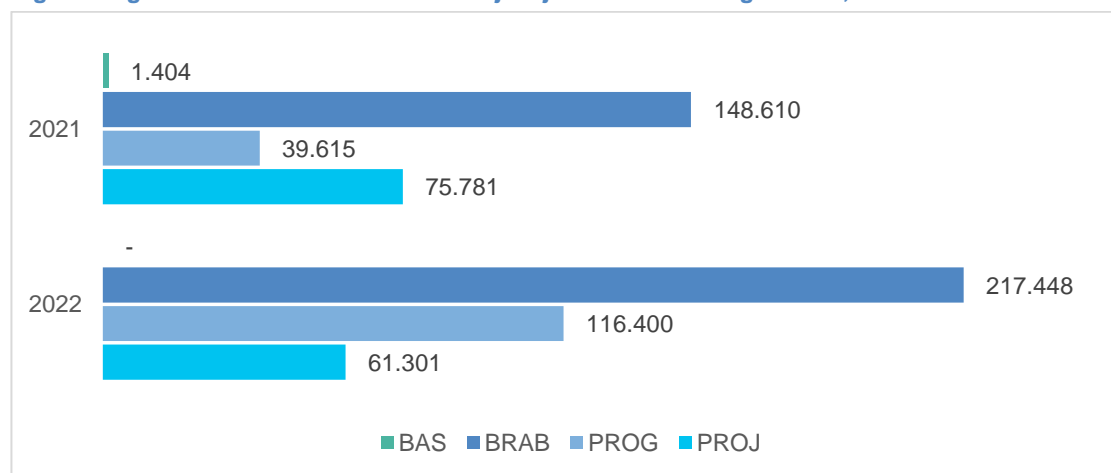
De Subsidieregeling van Cultuur Eindhoven bestaat uit een fijnmazig stelsel waarbinnen ruimte is voor een grote diversiteit aan initiatieven. Binnen de diverse regelingen wordt een diversiteit aan activiteiten verdeeld over verschillende disciplines gehonoreerd. Dat het elk jaar weer lastig blijkt om een discipline toe te wijzen aan de verschillende aanvragers illustreert dat er veel discipline overstijgend gewerkt en geëxperimenteerd wordt. Voor de periode 2021-2024 is er met de komst van de BrabantStad-regeling naast de Eindhovense Basis meer ruimte gekomen voor structurele subsidie voor vier jaar wat organisaties ruimte geeft om een stevigere positie in de stad in te nemen. De flexibiliteit en verrijking van het aanbod wordt via de Programma, Projecten en Snelgeldsubsidie gerealiseerd. Daarbij is te zien dat in 2021 en in 2022 veel individuele makers in de stad, werkzaam binnen diverse disciplines, via de Snelgeld-regeling een extra steun in de rug hebben ontvangen om hun beroepspraktijk verder te ontwikkelen en na Covid-19 weer op te starten. Zij zijn een belangrijk onderdeel van het culturele ecosysteem in de stad.

3 Publieksbereik

Culturele instellingen rapporteren aan Cultuur Eindhoven over het aantal gerealiseerde bezoeken aan voorstellingen, tentoonstellingen en overige activiteiten. Deze gegevens betreffen alleen gegevens over bezoekaantallen. Dat betekent dat één bezoeker die in één jaar vijf bezoeken aflegt als vijf geteld wordt. In de verantwoording worden kwantitatieve gegevens nauwkeurig gerapporteerd. Een kwalitatieve omschrijving van het publiek is vaak aanwezig in het jaarverslag, maar onmogelijk om te comprimeren in een totaalbeeld. Daarom kan op basis van de verantwoordingen weinig over de diversiteit van het publiek gezegd worden.

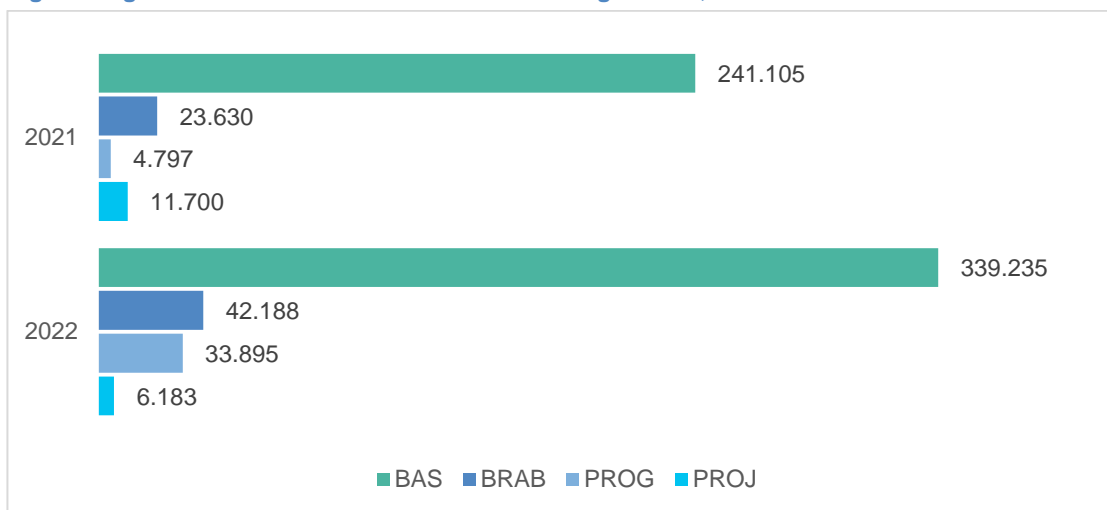
3.1 Gerealiseerde bezoeken tentoonstellingen – voorstellingen - overige activiteiten

Figuur 10 gerealiseerde aantal bezoeken tijdelijke tentoonstellingen 2021, 2022

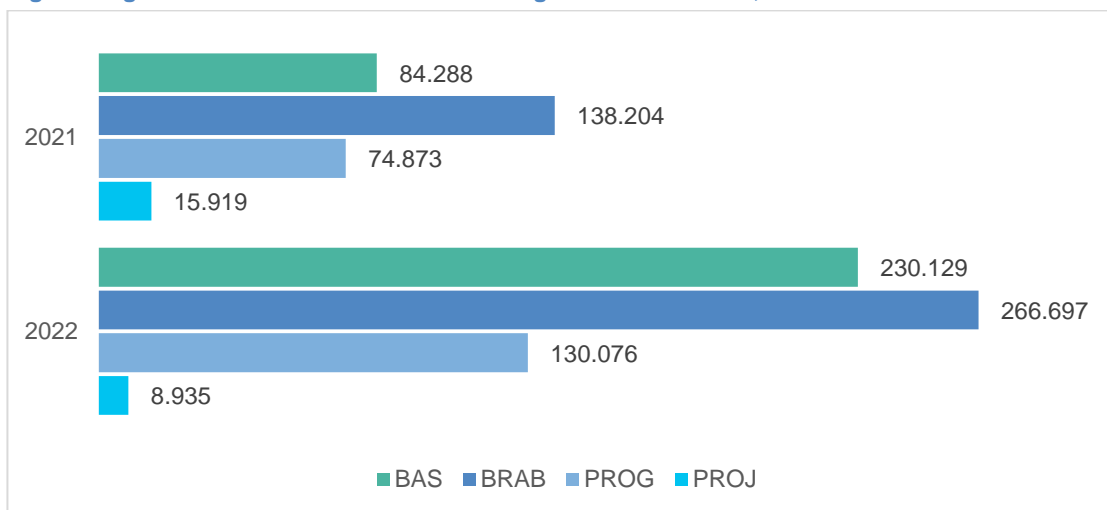
Binnen het totaal aantal bezoeken van tijdelijke tentoonstellingen zien we in 2022 een stijging ten opzichte van 2021, ondanks dat er niet veel meer tentoonstellingen werden gerealiseerd. Daar waar in 2021 nog 265.410 bezoeken werden gerealiseerd (ongeveer 50% van eerdere pre-Covid-19 jaren) waren dat er in 2022 al 395.149. Daarmee is het nog niet op niveau pre-Covid-19 maar is er wel een flinke stijging. We kunnen stellen dat er gemiddeld genomen weer meer mensen een tentoonstelling gingen bezoeken in 2022.

Figuur 11 gerealiseerde aantal bezoeken voorstellingen 2021, 2022

Waar in de periode 2017 – 2019 ruim 700.000 bezoeken per jaar nog normaal waren kwam er in 2021 nog niet de helft van dat aantal op voorstellingen af en is het belangrijk te melden dat een belangrijk deel online was door gestreamde concerten. In 2022 zien we ook weer een stijging naar een totaal van 421.501. Daarmee komt het totaal wel hoger uit dan in 2021 maar zitten deze aantallen nog flink onder pre-Covid-19 niveau.

Figuur 12 gerealiseerde aantal bezoeken overige activiteiten 2021,2022

In 2022 was er op gebied van overige activiteiten, na een aantal jaar focus op online aanbod, hoofdzakelijk fysiek aanbod. Het aanbod verdubbelde bijna in 2022 ten opzichte van 2021 en dat geldt ook voor het bereik. Enkel bij projecten is er in 2022 minder bereik gerealiseerd ten opzichte van 2021. Dat is te verklaren vanwege het feit dat in 2021 veel projecten online activiteiten realiseerde waar gemiddeld meer mensen bij aansloten, in 2022 was weer een groot deel fysiek.

3.2 Samenvatting

In 2022 is over de hele lijn te zien dat door het opheffen van beperkende maatregelen door Covid-19 de bezoekaantallen fors zijn gestegen zijn ten opzichte van 2020 en 2021. Ze zijn echter nog niet op pre-Covid-19 niveau. Het grootste verschil daar zit in de voorstellingen, waar het publiek relatief minder hard gegroeid is dan bij tentoonstellingen en overige activiteiten. Op basis van de verantwoordingen van de gesubsidieerde organisaties aan Cultuur Eindhoven kan er in het algemeen weinig gezegd worden over de samenstelling van het publiek. Om hier meer over te kunnen zeggen kan worden gekeken naar de resultaten van de inwonersenquête van de gemeente Eindhoven. In overleg met Cultuur Eindhoven is in 2019 een dashboard opgezet waarin meer informatie te vinden is over de demografische kenmerken van de Eindhovenaren die de culturele activiteiten bezoeken. Begin 2023 zijn de resultaten uit de enquête 2022 [gepubliceerd](#). De informatie in de inwonersenquête is wel beperkt tot bezoek en waardering van de Basisinstellingen en grotere festivals. Daarnaast geeft de enquête alleen informatie over de bezoekers die uit Eindhoven komen.

4 Cultuureducatie

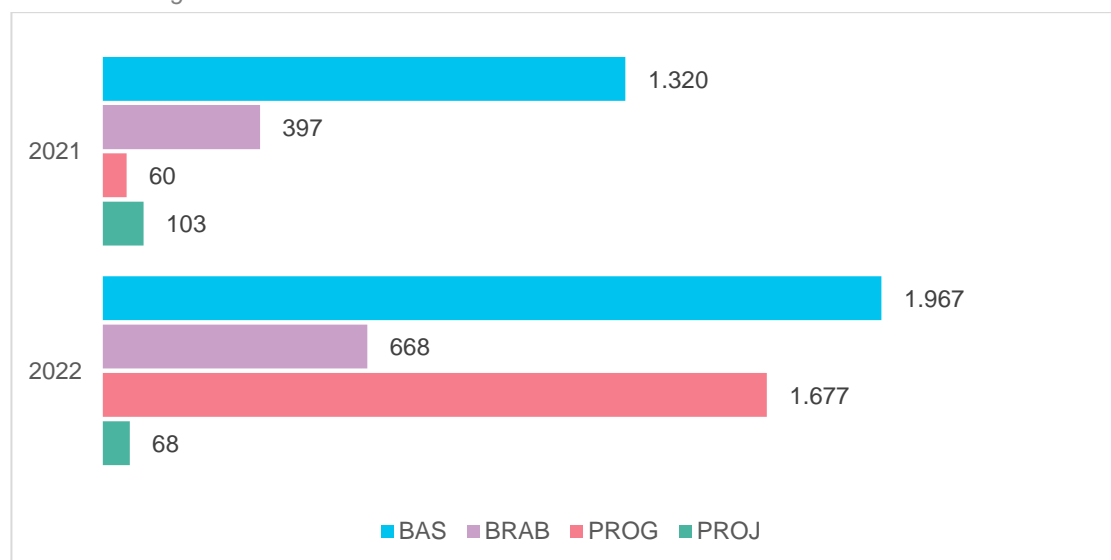
4.1 Schoolgebonden activiteiten en educatieve activiteiten.

Onder schoolgebonden activiteiten worden reguliere activiteiten van culturele instellingen verstaan die speciaal bij of voor onderwijsinstellingen (PO, VO, MBO, HBO en WO) worden uitgevoerd. Onder educatieve activiteiten worden alle activiteiten geschaard die zijn gericht op kennisoverdracht in de bredere zin van het woord.

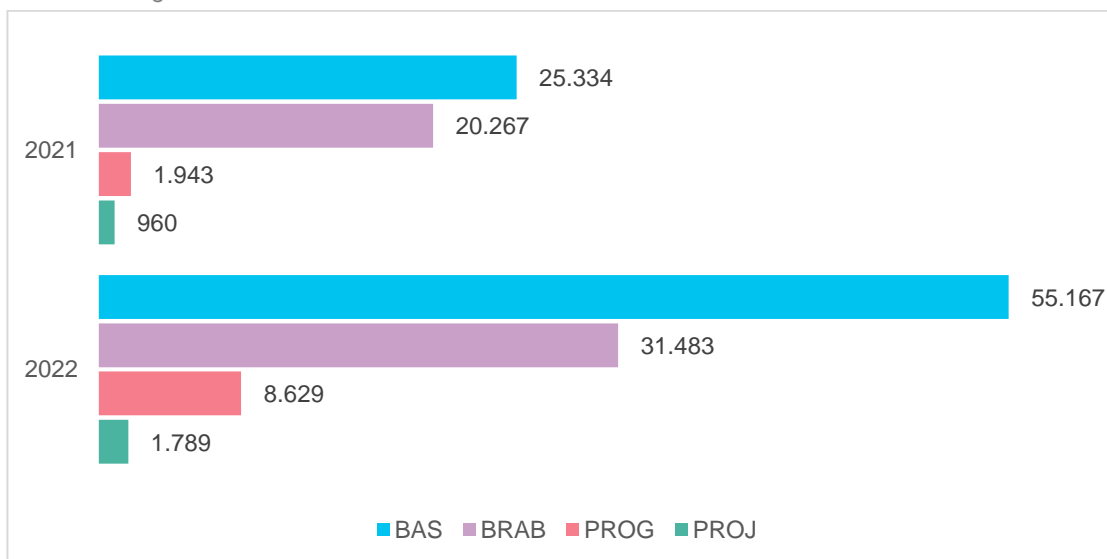
Van de Eindhovense basisinstellingen hebben het CKE, CultuurStation en Bibliotheek Eindhoven een specifieke functie op het gebied van schoolgebonden activiteiten en cultuureducatie. Het CKE als huis voor amateurkunst en cultuureducatie, CultuurStation als bemiddelaar tussen cultuuraanbod en onderwijs, de bibliotheek als culturele en maatschappelijke instelling met verschillende programmalijnen. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan algemene schoolgebonden activiteiten, bereik van scholen door CKE, Cultuurstation en de Bibliotheek, en tot slot cultuurparticipatie en amateurkunst in de algemene zin.

Figuur 13 gerealiseerde schoolgebonden activiteiten en bezoeken.

Aanbod schoolgebonden activiteiten

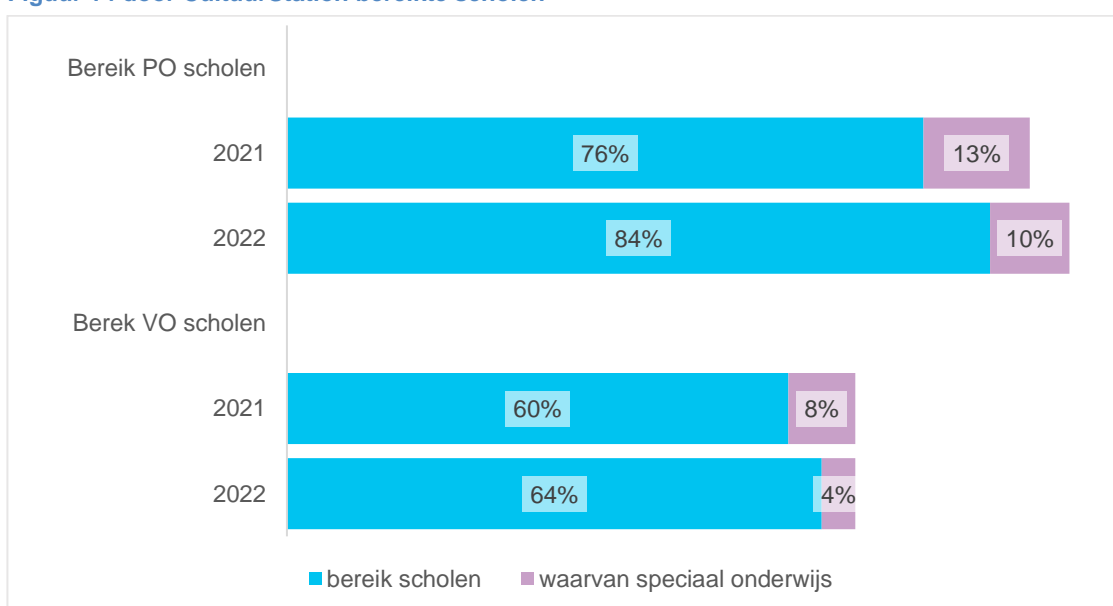
Bereik schoolgebonden activiteiten

De resultaten van 2022 laten een forse toename zien qua aanbod en bereik ten opzichte van 2021. Dit is een positieve ontwikkeling na de beperkingen vanwege Covid-19. Het aantal schoolgebonden activiteiten dat is aangeboden door gesubsidieerde instellingen overstijgt zelfs het gemiddelde van vóór de coronapandemie. Toen werden er gemiddeld 3.600 activiteiten aangeboden, waar het totaal in 2022 lag op 4.270. Het bereik van die activiteiten is daarentegen nog niet op hetzelfde niveau. In eerdere jaren lag dat namelijk op 127.000 bezoeken, en in 2022 op 97.068. Die tegenvallende cijfers zijn te wijten aan de terughoudendheid van de onderwijsinstellingen. Culturele instellingen rapporteren in verantwoording over 2022 dat scholen nog niet dezelfde prioriteit geven aan cultuuraanbod en meer focus leggen op het organiseren van de eigen activiteiten. Daarnaast is er binnen het onderwijs meer aandacht voor maatschappelijke thema's en algemene vaardigheden dan voor cultuuronderwijs.

4.2 Aantal bereikte scholen in Eindhoven

Figuur 14 door CultuurStation bereikte scholen

In Eindhoven geeft *CultuurStation* sinds augustus 2017 invulling aan de bemiddelingsfunctie onderwijs- en cultuuraanbieders. Als verbinder van het onderwijs aan culturele partijen in Eindhoven bereikte zij in 2022 95% van de scholen binnen het primair onderwijs. Dat zijn totaal 59 scholen, waarvan alle acht scholen speciaal basisonderwijs en 51 van de 54 reguliere basisscholen. Van die scholen is er met 50 structureel contact, wat betekent dat het CultuurStation en hun intermediairs vast aanspreekpunt zijn. Wat betreft voortgezet onderwijs bereikte CultuurStation 17 van de 26 scholen, 68%. Structureel contact is daar lager, met vijf scholen. CultuurStation rapporteert in haar jaarverslag 2022 dat het “na 2 jaar corona ernstig gesteld [is] met de plek van cultuuronderwijs [in het VO]”.

Naast het bereik van *CultuurStation* rapporteren meer instellingen over het bereik van scholen binnen en buiten Eindhoven.

In 2022 zette het CKE op 15 PO-scholen kunstvakdocenten in, waar dat in 2021 er 12 waren. Wat betreft het VO waren dat er in 2022 11 scholen, in 2021 4. Naast de kunstvakdocenten, wat specifiek binnenschools schoolgebonden aanbod betreft, bereikt het CKE ook 63 Eindhovense scholen met hun verdere aanbod. In 2021 waren dat er 42. Buiten Eindhoven waren er in 2022 vanuit het CKE op vijf middelbare scholen kunstvakdocenten actief, hetzelfde als in 2021. Ze bereikten 14 scholen met verder aanbod, één meer dan in 2021.

Daarnaast is ook de *Bibliotheek Eindhoven* aanwezig op 67 verschillende basisscholen, SPIL-centra en kinderdagverblijven in Eindhoven. Dat waren er in 2021 71. Het aantal kinderen dat via basisscholen en SPIL-centra in Eindhoven lid is van de Bibliotheek was in 2022 19.270, in 2021 waren dat 18.967 leden. Daarnaast rapporteert BE samenwerkingen met 18 VO-scholen en MBO-instellingen in Eindhoven in 2022, in 2021 waren dat 17 VO-scholen en MBO-instellingen.

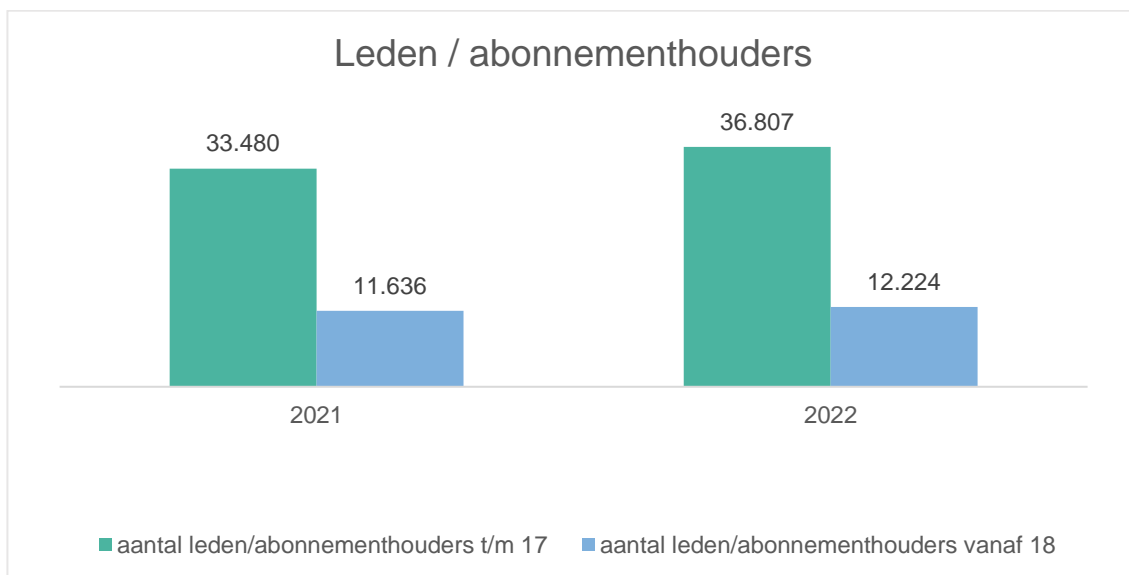
4.3 Bibliotheek Eindhoven

Met deze aparte paragraaf brengt Cultuur Eindhoven de prestaties van de Bibliotheek in beeld. Hierin zijn de prestatie-indicatoren van de Bibliotheek uitgelicht.

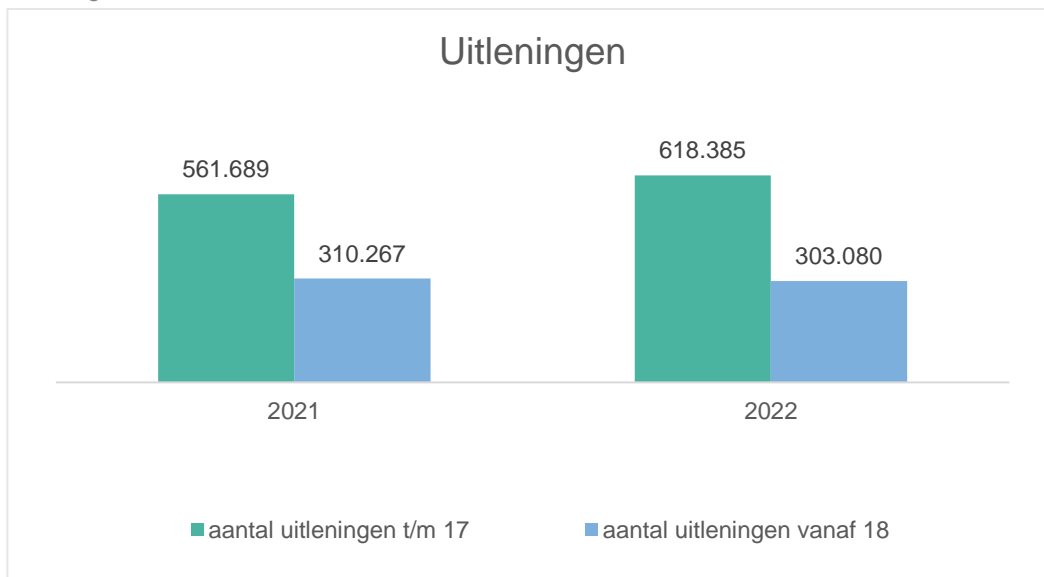
In 2022 telde de BE over het totaal aantal vestigingen 49.031 leden (inclusief de jeugdleden onderwijsinstellingen), een toename op de 45.116 leden in 2021. Ook het aantal uitleningen nam toe. In 2022 werden er 921.465 uitleningen gedaan, in 2021 871.956. Er wordt bij zowel leden als uitleningen een onderscheid gemaakt tussen jeugd en volwassenen. Het aantal lidmaatschappen nam enigszins evenredig per categorie toe. Het aantal uitleningen laat daarentegen een ander trend zien. Het aantal uitleningen onder jeugdleden nam fors toe, waar het aantal uitleningen door volwassenen terugliep.

Figuur 15 leden en uitleningen bibliotheek

Leden / abonneementhouders

Uitleningen

4.4 Deelnemers activiteiten – participatie en amateurkunst

CKE vervult de Basisfunctie van 'huis voor amateurkunst' en voert drie financieringsregelingen uit voor amateurverenigingen. De belangrijkste en structurele daarvan is de *basisbijdrage*. In 2022 maakten 84 amateurkunstverenigingen gebruik van deze financiering, in 2021 waren dat er 83. De twee andere regelingen, *projecten* en *nieuwe initiatieven*, maakten het mogelijk dat amateurkunstverenigingen 8 aanvullende projecten realiseerden en dat er twee nieuwe initiatieven tot stand kwamen. Dat is echter lager dan mogelijk binnen het beschikbare budget. De opstart na de coronaperiode kwam bij amateurkunst langzamer op gang.

Het grootste deel van de amateurkunstverenigingen houdt zich bezig met een vorm van Podiumkunst waaronder vocale ensembles, instrumentale ensembles, muziekkorpsen en muziek-, dans- of

theatergroepen. De beeldende kunst is op kleinere schaal vertegenwoordigd met organisaties voor beeldende kunst en vormgeving en voor audiovisuele kunst. Overige disciplines zoals Letteren zijn niet als amateurvereniging georganiseerd.

4.5 Samenvatting

De Eindhovense instellingen zorgen ervoor dat een groot aantal inwoners van de stad al vroeg in aanraking komt met kunst en cultuur. De binding van culturele instellingen met scholen in de stad is sterk en het aanbod van schoolgebonden activiteiten is divers. We zien dat *CultuurStation* zowel binnen het basis- als in het voortgezet onderwijs een stijgend percentage van de scholen bereikt. Een flinke prestatie, omdat het onderwijs nog niet committeert aan cultuuraanbod zoals dat gebeurde voor de pandemie

5 Ondernemerschap

Zoals beschreven in de subsidieverordening Cultuur Eindhoven 2021-2024 gaat ondernemerschap niet alleen om opbrengstmaximalisatie. Daarbij is tevens van belang dat er sprake is van een realistische mix van inkomstenbronnen en een gezonde bedrijfsvoering. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de solvabiliteit, het weerstandsvermogen en het eigen inkomsten percentage. Daarnaast wordt gekeken naar de structurele bijdragen van de provincie en het Rijk aan Eindhovense instellingen. Voor deze gegevens is informatie gebruikt uit de jaarrekeningen van de instellingen.

Cultuur Eindhoven besteedt aandacht aan ondernemerschap bij de aanvraag. Instellingen zijn verplicht een sluitende begroting in te dienen. Als de continuïteit van de activiteiten van de aanvrager in gevaar is, bijvoorbeeld vanwege een negatief eigen vermogen of een negatief resultaat het voorgaande jaar, is de aanvrager verplicht een plan van aanpak in te dienen om dit tekort terug te dringen.

Daarnaast hecht Cultuur Eindhoven waarde aan de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit & Inclusie. Aan de Basis-, BrabantStad- en Programma-Instellingen wordt expliciet gevraagd de Governance Code Cultuur na te leven en de Fair Practice Code en Code Culturele Diversiteit te onderschrijven. In de verantwoordingen wordt de wijze waarop aan de Codes uitvoering wordt gegeven toegelicht.

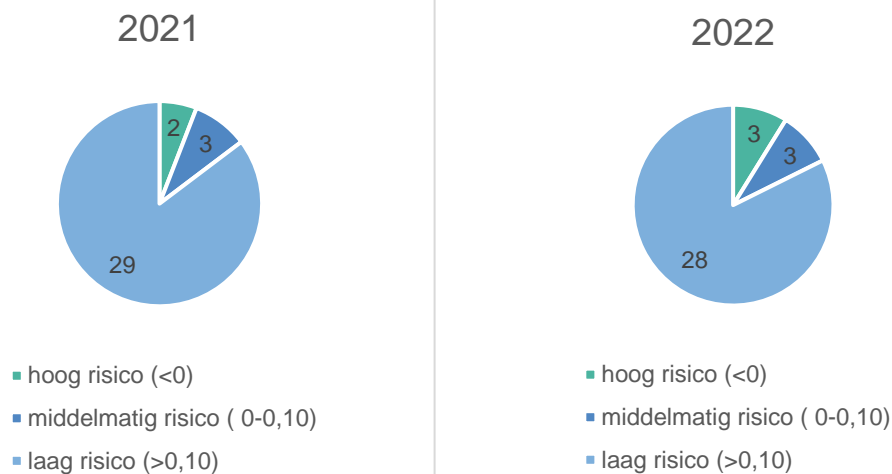
5.1 Ratio's

Op basis van de jaarrekeningen zijn drie ratio's berekend voor de organisaties die meerjarige subsidies ontvangen hoger dan € 25.000,-. Voor de verantwoording van subsidies onder € 25.000,- is een financiële verantwoording niet verplicht. Deze worden in de analyse niet meegenomen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een instelling kan voldoen aan haar financiële verplichtingen. Om de solvabiliteit te berekenen wordt het eigen vermogen gedeeld door de totale passiva (de som van het eigen vermogen en het vreemd vermogen). In het beoordelen van de solvabiliteit wordt een voorbeeld genomen aan een analyse van de landelijke BIS door APE in opdracht van OCW. Een solvabiliteit lager dan 0 betekent een hoog risico; een solvabiliteit van minimaal 0 en maximaal 0,10 is een middelmatig risico en een solvabiliteit hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

Figuur 16 Solvabiliteit 2021, 2022

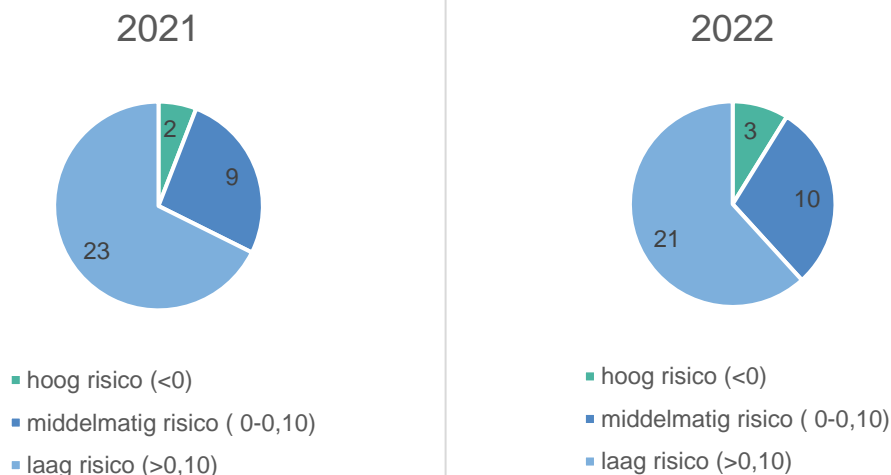

De tabel laat zien hoeveel organisaties een solvabiliteitsratio hebben die duidt op een hoog, middelmatig en laag risico. Te zien is dat in 2022, net als in 2021, het overgrote deel van de organisaties een laag risico solvabiliteit hebben. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de noodsteunmaatregelen in de afgelopen jaren vanuit de overheid in combinatie met eigen besparingsmaatregelen. Deze zijn effectief genoeg geweest om de culturele instellingen financieel gezond te houden. De organisaties met een hoog risico gelet op de solvabiliteit zijn *Muziekgebouw Eindhoven*, *Kazerne* en *Emoves*. De eerste twee hebben een negatief eigen vermogen wat gedeeltelijk reeds voor 2020 is opgebouwd. Emoves zit net in het hoog risicogebied met een solvabiliteit van -0,007. De instellingen met een hoog risico worden door Cultuur Eindhoven gemonitord en er wordt door de instellingen aan gepaste oplossingen gewerkt.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre een instelling in ongunstige tijden haar activiteiten kan voortzetten. Het weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Bij de analyse van de landelijke BIS worden de volgende referentiewaarden aangehouden. Als de ratio van het eigen vermogen en de totale baten lager is dan 0 heeft de instelling een hoog risico; een ratio van minimaal 0 en maximaal 0,10 is een middelmatig risico en een ratio hoger dan 0,10 betekent een laag risico.

Figuur 17 Weerstandsvermogen 2021, 2022

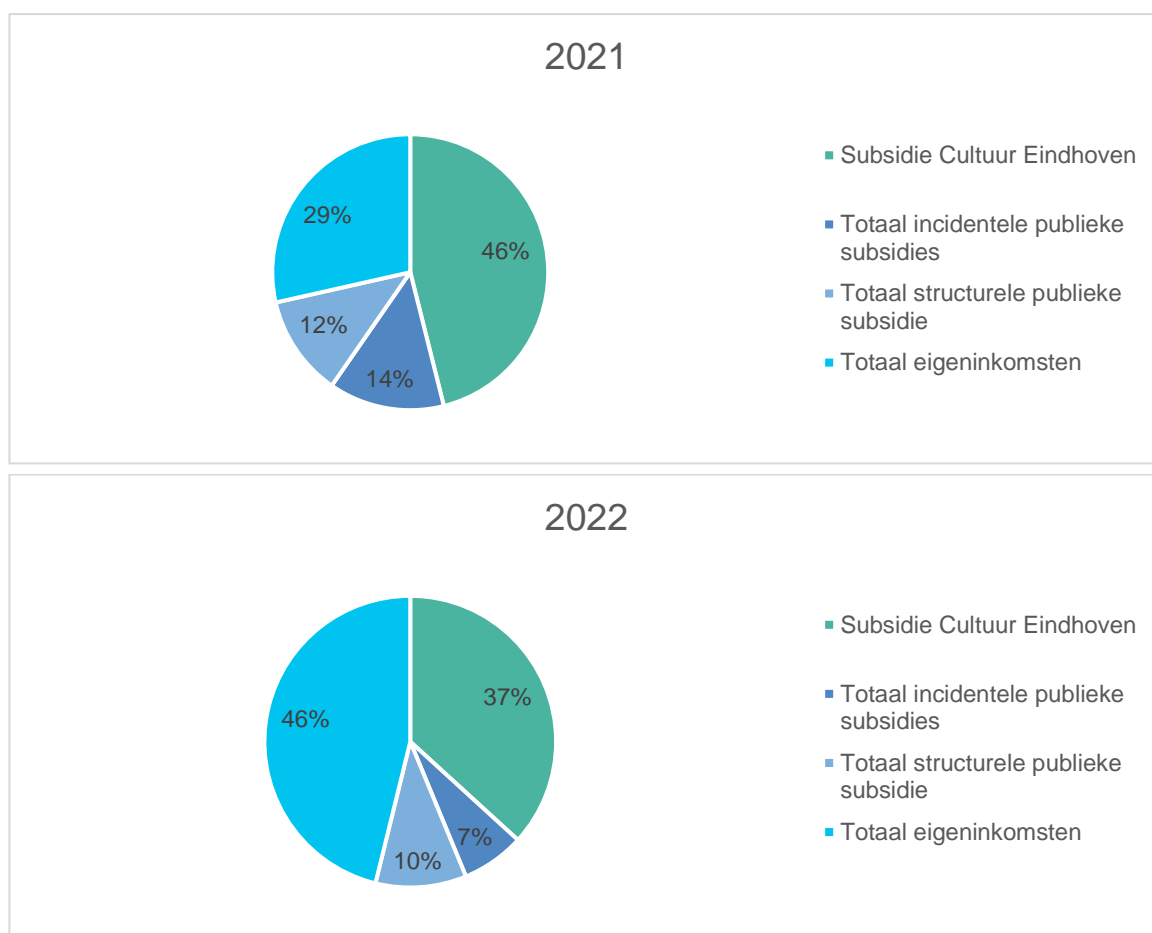

Figuur 17 laat zien dat het merendeel van de organisaties een gezond weerstandsvermogen heeft. De situatie zoals die nu is in 2022 is ongeveer gelijk aan 2021. Over de gehele lijn is er sprake van een tamelijk stabiele weerstandspositie bij de gesubsidieerde culturele organisaties. Doordat 2022 een jaar van weer opstarten was werden investeringen in bijvoorbeeld personeel gedaan en namen de baten weer toe wat maakt dat het weerstandsvermogen in het algemeen bij organisaties binnen de marges meer onder druk werd gezet. .

Financieringsmix en eigeninkomsten percentage

Onder eigen inkomsten vallen: publieksinkomsten, sponsorinkomsten, overige directe inkomsten, indirecte inkomsten en private middelen. Het eigeninkomsten percentage wordt berekend ten opzichte van de totale baten. Cultuur Eindhoven financiert maximaal 80% van de subsidiabele kosten bij projecten en Programma's en maximaal 60% bij meerjarige subsidies voor professionele culturele organisaties in samenhang met BrabantStad. De financieringsmix van Eindhovense Basis-instellingen varieert enorm, van 18% subsidie tot ruim 95% subsidie.

Figuur 18 Financieringsmix 2021, 2022

Het eigeninkomsten percentage van de door Cultuur Eindhoven gesubsidieerde instellingen is tamelijk uiteenlopend afhankelijk van het type instelling en culturele activiteit. Ten opzichte van 2021 is het percentage in 2022 fors gestegen. Daarin is direct het definitieve einde van de beperkende Covid-19 maatregelen zichtbaar. In totaal was het gemiddelde percentage van de instellingen die een financiële

verantwoording hebben ingediend 46%. Gemiddeld wordt 37% van de totale culturele exploitatie gedekt door subsidie via Cultuur Eindhoven.

5.2 Bijdragen van provincie en Rijk

Instellingen met een bovenlokale functie komen in aanmerking voor subsidie van de provincie of van het Rijk, dan wel in de landelijke BIS of van één van de zes Rijksfondsen. Binnen dit hoofdstuk wordt gekeken naar meerjarige bijdragen aan Eindhovense instellingen. Incidentele (project)subsidies worden buiten beschouwing gelaten omdat ze te veel afhankelijk zijn van het type activiteiten. Provinciaal houdt dit in dat de bijdragen van Brabant C wel meegenomen worden (want vaak meerjarig), maar subsidies van Kunstloc vanwege hun incidentele karakter niet meegeteld worden. Hiervoor kijken we ook alleen naar meerjarig gesubsidieerde organisaties.

Van de door Cultuur Eindhoven gesubsidieerde organisaties ontvangen *MU*, *Philharmonie Zuidnederland* en *Stichting Urban Eindhoven* subsidie uit de landelijke BIS. Daarnaast ontvangen *Afslag Eindhoven*, *TROMP*, *The Rugged Solution*, *So What's Next* een structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten. *CultuurStation* ontvangt jaarlijks matchingsbijdrage van het Fonds voor Cultuurparticipatie voor het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK), een meerjarig programma waarin het Rijk en de gemeente matchen in de verhouding van 50/50. De in Eindhoven gevestigde instellingen *Dutch Design Foundation*, *Next Nature Network* en *BioArt Laboratories* ontvangen tevens via het Rijk structurele subsidie maar worden niet door Cultuur Eindhoven financieel ondersteund waardoor die niet in onderstaande tabel zijn opgenomen. *Philharmonie Zuidnederland* heeft een groot aandeel in de getoonde bijdragen. De organisatie ontving in 2022 een landelijke structurele subsidie van € 8.416.284,- en provinciale structurele subsidie van € 3.433.556,- van de provincies Noord-Brabant en Limburg samen.

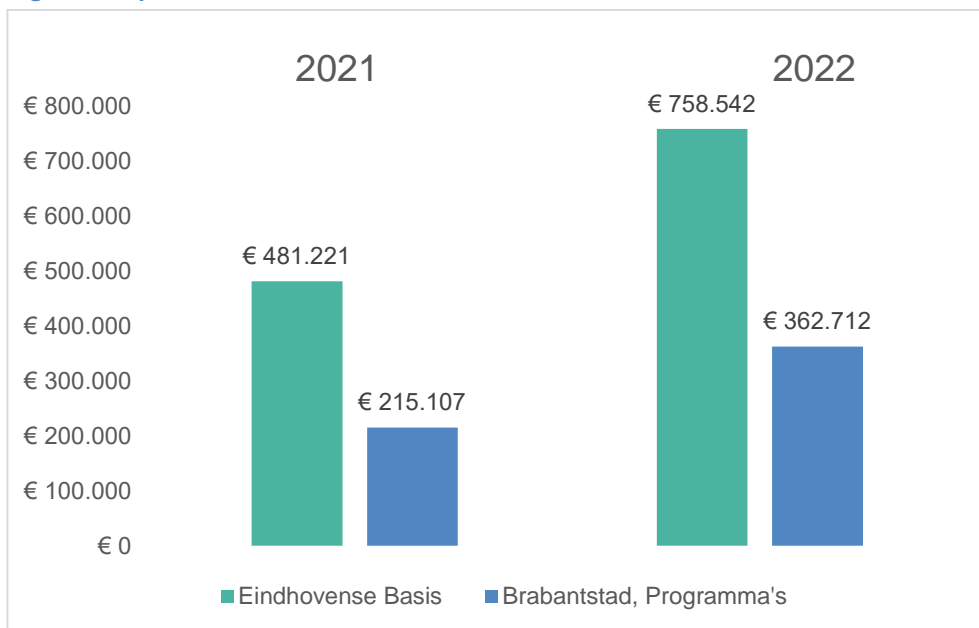
Tabel 4 Bijdragen Provincie en Rijk

	Totaal subsidie OCW/ Rijksfondsen	Totaal subsidie Provincie
2021	€ 9.982.067	€ 4.241.503
2022	€ 10.227.808	€ 4.723.205

5.3 Gerealiseerde sponsorinkomsten

In de verantwoording worden sponsorinkomsten apart vermeld. Om hierop te reflecteren wordt alleen gekeken naar Eindhovense Basis-instellingen en BrabantStad- en Programma-instellingen om de structurele inkomstenstroom in kaart te brengen. Ook bij Projecten worden vaak sponsorinkomsten gerealiseerd, maar omdat het om eenmalige activiteiten gaat die jaarlijks wisselen zou een overzicht van hun sponsorinkomsten een vertekend beeld geven.

Figuur 19 Sponsorinkomsten 2022

De sponsorinkomsten zijn over de hele breedte in 2022 toegenomen ten opzichte van 2021. In vergelijking met de eerdere pre-Covid-19 jaren 2018 en 2019 waren de sponsorinkomsten in 2021 zo'n 20 tot 30% lager. In 2022 is een duidelijk herstel zichtbaar. Opvallend is dat met name grotere organisaties gemakkelijker sponsoren aan zich weten te binden en dat het over het algemeen voor kleinere organisaties lastig blijft om sponsoren voor meerdere jaren aan zich te verbinden.

5.4 Samenvatting

Met betrekking tot de Governance Code Cultuur zien we dat de Eindhovense Basis-instellingen in 2022 naar behoren invulling geven aan de principes van de code. De Fair Practice Code en Code Diversiteit & Inclusie worden door hen onderschreven. Ook voor de Brabantstad- en Programma-instellingen geldt dat zij in de verantwoording reflecteren op de codes. In de ratio's zien we in 2022 het definitieve einde van de beperkende Covid-19 maatregelen. De gesubsidieerde organisaties konden door de steunmaatregelen weer opstarten wat terug te zien is in de toename van de eigen inkomsten. Het is gebleken dat door de gehanteerde combinatie van noodsteun, coulance en eigen besparingsmaatregelen de culturele organisaties over het algemeen financieel gezien een redelijke tot goede uitgangspositie per 31 december 2021 hadden. Het opstarten van activiteiten in 2022 betekent tegelijkertijd ook dat over het algemeen het weerstandvermogen van de instellingen onder meer druk komt te staan. In 2022 zijn de sponsorinkomsten van Eindhovense instellingen toegenomen. Het bewerkstelligen van de terugkeer van een evenwichtige financieringsmix blijft ook in 2023 voor individuele organisaties belangrijk punt van aandacht.

6 Samenvatting

In deze tussentijdse rapportage zien we over de gehele linie dat 2022 een herstart betekende voor de culturele sector na het intrekken van alle beperkende Covid-19 maatregelen. De diverse noodsteunmaatregelen hebben hun vruchten afgeworpen waar gesubsidieerde instellingen voldoende toegerust waren om op tamelijk korte termijn weer volop activiteiten te realiseren.

Waar in voorgaande Cultuurbrief-periode een trendbreuk werd gerealiseerd door meer flexibiliteit in de besteding van het cultuurbudget te realiseren door de komst van de PLUS- en Snelgeld-regeling is die flexibiliteit voor 2021-2024 bestendig door middel van de BrabantStad-, Programma-, Projecten- en Snelgeld-regeling. De dynamiek en vernieuwing die dat teweeg heeft gebracht is zichtbaar in het aantal nieuwe aanvragers dat de verschillende regelingen weet te vinden. Met name bij de Snelgeld- en Projectenregeling is dat goed zichtbaar. Daarnaast komt de Snelgeld-regeling nog steeds zichtbaar tegemoet aan de behoefte aan verdere ontwikkeling bij de individuele kunstenaars/designers en andere creatieve makers in de stad, gelet op het aantal aanvragen per jaar. Hiermee wordt een levendige culturele humuslaag in stand gehouden die zorgt voor dynamiek in het culturele ecosysteem en bijdraagt aan de culturele uitstraling van de stad.

Het publieksbereik nam ook in 2022 weer toe ten opzichte van eerdere jaren. Gebleken is dat verschillende organisaties onder andere door middel van online-activiteiten binding hebben weten te houden met hun achterban, maar vermoedelijk is er ook nieuw publiek aangetrokken.

Ook wat betreft cultuureducatie en participatie laat de sector zien dat beperkingen van de pandemie te overkomen zijn. De cijfers lijken terug te komen op het niveau van daarvoor, met een enkele uitzondering. Het aantal schoolgebonden cultuuractiviteiten is zelfs toegenomen, maar laat nog niet hetzelfde bereik zien. Dit wordt gewijd aan de terughoudendheid van het onderwijs in 2022.

Qua ondernemerschap toont het merendeel van de culturele instellingen in 2022 een gezonde solvabiliteit en weerstandvermogen en percentage eigen inkomsten. De verstrekte financiële noodsteun in combinatie met de eigen besparingsmaatregelen van instellingen in verband met de effecten van beperkingen vanwege Covid-19 hebben ervoor gezorgd dat de meerjarig gesubsidieerde organisaties in Eindhoven in 2022 weer relatief soepel hun activiteiten konden uitbreiden.

